СИЛЛАБУС
2025-2026 оқу жылының күзгі семестрі
«8D02211» – Этнология және антропология» білім беру бағдарламасы

Пәннің ID және атауы	Докторанттардың өзіндік жұмысы (ДӨЖ)	Кредиттер саны		Кредит-тердің жалпы саны	Оқытушының жетекшілігімен докторанттардың өзіндік жұмысы (ДӨОЖ)
		Дәрістер (Д)	Семинар сабақтар (СС)	Зерт. сабақтар (ЗС)	
100034 Материалдық емес мәдениетті ескерткіштердің сақтау және зерттеу мәселелелері	5	1,7	3,3		6

ПӘН ТУРАЛЫ АКАДЕМИЯЛЫҚ АҚПАРАТ				
Оқыту түрі	**Циклы, компоненті**	**Дәріс түрлері**	**Семинар сабақтарының түрлері**	**Қорытынды бақылаудың түрі мен платформасы**
Оффлайн	БП. Таңдау компоненті	Проблемалық, аналиткалық, интерактивті	Пікірталас, сұрақтарға жауап беру, жобалар дайындау, эссе жазу	Оффлайн-жазбаша
Дәріскер (лер)	Картаева Тәттігүл Ерсайынқызы			
e-mail:	Kartaeva07@gmail.com			
Телефоны:	87017390359.			

ПӘННІҢ АКАДЕМИЯЛЫҚ ПРЕЗЕНТАЦИЯСЫ		
Пәннің мақсаты	**Оқытудан күтілетін нәтижелер (ОН)***	**ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)**
докторанттардың Пәннің мақсаты материал-дық емес мәдени мұра нысандарын музейлендіру, сақтау және қолдану принциптерін, олардың ерекшеліктері мен әдістері жөнінде түсінік қалыптастыру. Пән мынаны оқып-үйренуге бағытталған: ЮНЕСКО-ның материалдық емес мәдени мұраны сақтау саласындағы қызметі, дәстүрлі мәдениетті сақтау ерекшеліктері мен механизмдері; материалдық емес мұраларды музейлендірудің ғылыми негіздері; оны жіктеу қағидалары, сонымен қатар өзектендіру	1. (когнитивті) материалдық емес мәдениет мұралары мәселелерін этнология контексінде сараптау.	**1.1** – материалдық емес мәдениет мұраларының тарихын білу
		1.2 – материалдық емес мәдениет мұраларының принциптері мен әдістерін түсіну.
	2. (функционалды) материалдық емес мәдениет мұралары музей негізінде сақтаудың типологиясын жасау.	**2.1** – материалдық емес мәдениет мұраларына қатысты ғылыми білім мен методологиялық зерттеулерді қолдану, материалдық емес мәдениет мұраларының терминалогиясын дұрыс талдау.
		2.2 - материалдық емес мәдениет мұраларын классификациялау және олардың саласын ажырату.
	3. материалдық емес мәдениет мұралары сақтаудың нәтижелерін талдай алады.	**3.1** – материалдық емес мәдениет мұраларын ғылыми және көркем жобалау, өз көзқарасын дәлелдеп, нақты ғылыми тұжырымдар жинақтау.
		3.2 - экспозиция құру барысында ғылыми концепция жасау.
	4. (жүйелік) материалдық емес мәдениет мұраларын сақтаудың ғылыми негіздерін игеру.	**4.1** – тапсырмаларды орындау барысында топпен жұмыс жасауды ұйымдастыру.
		4.2 – коммуникативті қабілетті дамыту.
	5. (жүйелік) материалдық емес мәдениет мұраларының терминологиясы мәселелерін сараптау.	**5.1** - орындалған тапсырмаларға объективті баға беру, топтағы

...рін окып		көшбасшылық қасиетті қабылдай білуге дайын болу.
		5.3 – кәсіби дамудың жаңа бағыттарын болжау.
Пререквизиттер	Қолданбалы антропологияның мәселелері мен әдістері	
Постреквизиттер	жоқ	
Оқу ресурстары	**Әдебиет: негізгі, қосымша.** Материалдық емес мәдени мұраны (МЕММ) қорғау жөніндегі Ұлттық коми теттің 2012-2015 жж. арналған Есебі қазақ, ағылшын және орыс тілдерінде. – Алматы, 2015. – 100 б. Қазақтың этнографиялық категориялар, ұғымдар мен атауларының дәстүрлі жүйесі. ҚРМОМ энциклопедиясы. 5 томдық. Ғылыми редактор Нұрсан Әлімбай. – Алматы: Алем Даму Интеграция, 2017. – 845 б. Қазақ халкының дәстүрлері мен әдет-ғұрыптары. 1-том. Біртұтастығы және ерекшелігі / Құрастырған С.Әжіғали. – Алматы: «Арыс» баспасы, 2005. – 328 б.; 2-том. Дүниеге келгеннен озғанға дейін (отбасылық әдет-ғұрыптар ертеректегі авторлардың еңбектері бойынша. – Алматы: «Арыс» баспасы. 2006. – 416 б. Қазақ кілемдері және тоқыма бұйымдар. Ғылыми каталог. ҚР Мемлекеттік Орталық Музейі коллекциясы. - Алматы, ICOS, 2012. Қазақ киімдері. Ғылыми каталог. ҚР Мемлекеттік Орталық Музейі коллекциясы. - Алматы, 2012. Сарткожаұлы Қ. Орхон ескерткіштерінің Толык Атласы. I, II том. Алматы, Қазақ кітабы баспасы, 2023. Қазақтың әдет-ғұрыптары мен салт-дәстүрлері: өткендегісі және бүгіні. – Алматы: Ғылым, 2001. Қазак тілінің аймактық сөздігі. Құрастырған Ғ.Қалиев, О.Нақысбеков, Ш.Сарыбаев, А.Үдербаев және т.б. – Алматы: «Арыс» баспасы, 2005. – 824 б. Қазак әдеби тілінің сөздігі. 15 томдық. – Алматы: «Арыс» – «Қазақ тілі», 2014. – 752 б. Алимбай Н., Муканов М.С., Аргынбаев Х. Традиционая культура жизнеобеспечения казахов. Очерки теории и истории. – Алматы, 1998. Ариарский М.А. Прикладная культурология. – СПб., 2001. Лурье С.В. Историческая этнология. М., 2004. Орлова Э.А. История антропологических учений. – М., 2010. Отюцкий Г.П. История социальной (культурной) антропологии. – М., 2003. Тишков В.А. Этнология и политика. – М. : Наука, 2001. – 240 с. Эванс-Причард Э.Э. История антропологической мысли. – М., 2003. Социокультурная антропология. История, теория и методология. Энциклопедический словарь. Под редакции Ю.М.Резника. – М.: Академический проект, культура; Киров: Константа. 2012. – 1000 с. Картаева Т., Бексейтов Ғ. Музей ісі және ескерткіштану сөздігі. – Алматы: Қазак университеті, 2018. Картаева Т., Бейсегулова А. Этнологиялык танымдар сөздігі. – Алматы: Қазак университеті, 2017. 108 б. Зерттеушілік инфрақұрылымы 1.«Музеология және ескерткіштану» ғылыми-зерттеу орталығы – Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, Археология, этнология және музеология кафедрасы, 4-5 каб; 2. «Археология және этнология» ғылыми-зерттеу институты, 4-2 каб; 3.«Қазак ескерткіштануы» ғылыми-зерттеу орталығы, Ш.Ш.Уәлиханов атындағы Тарих және этнология институты, 3 кабат. Мәліметтердің кәсіби ғылыми базасы 1. ҚР Мемлекеттік Орталык Музейі, Алматы. 2. Алматы музейлер бірлестігі, Алматы. Интернет-ресурстар (3-5 кем емес) Қазақстан Республикасында материалдык емес мәдени мұраны қорғау және дамыту жөніндегі тұжырымдама туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2013 жылғы 29 сәуірдегі № 408 қаулысы. https://adilet.zan.kz/kaz/docs/P1300000408 Материалдық емес мәдени мұраны қорғау туралы конвенцияны ратификациялау туралы Қазақстан Республикасының 2011 жылғы 21 желтоқсандағы № 514-IV Заңы https://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z1100000514 ЮНЕСКО Всемирное наследие. https://www.unesco.org/ru	

	Нематериальное культурное наследие ЮНЕСКО / https://ru.unesco.org/themes/nematerialnoe-kulturnoe-nasledie

Пәннің академиялық саясаты	Пәннің академиялық саясаты әл-Фараби атындағы ҚазҰУ-дың Академиялық саясатымен және академиялық адалдық Саясатымен айқындалады. Құжаттар Univer ИЖ басты бетінде қолжетімді. **Ғылым мен білімнің интеграциясы.** Докторанттардың ғылыми-зерттеу жұмысы – бұл оқу үдерісінің тереңдетілуі. Ол тікелей кафедраларда, зертханаларда, университеттің ғылыми және жобалау бөлімшелерінде, студенттік ғылыми-техникалық бірлестіктерінде ұйымдастырылады. Білім берудің барлық деңгейлеріндегі білім алушылардың өзіндік жұмысы заманауи ғылыми-зерттеу және акпараттық технологияларды қолдана отырып, жаңа білім алу негізінде зерттеу дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Зерттеу университетінің оқытушысы ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелерін дәрістер мен семинарлық (практикалық) сабақтар, зертханалық сабақтар тақырыбында, силлабустарда көрініс табатын және оқу сабақтары мен тапсырмалар тақырыптарының өзектілігіне жауап беретін ОБӨЗ, БӨЗ тапсырмаларына біріктіреді. **Сабаққа қатысуы.** Әр тапсырманың мерзімі пән мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі. **Академиялық адалдық.** Практикалық/зертханалық сабақтар, БӨЖ білім алушының дербестігін, сыни ойлауын, шығармашылығын дамытады. Плагиат, жалғандық, шпаргалка пайдалану, тапсырмаларды орындаудың барлық кезеңдерінде көшіруге жол берілмейді. Теориялық оқыту кезеңінде және емтихандарда академиялық адалдықты сақтау негізгі саясаттардан басқа «Қорытынды бақылауды жүргізу Ережелері», «Ағымдағы оқу жылының күзгі/көктемгі семестрінің қорытынды бақылауын жүргізуге арналған Нұсқаулықтары», «Білім алушылардың тестілік құжаттарының көшіріліп алынуын тексеру туралы Ережесі» тәрізді құжаттармен регламенттеледі. **Инклюзивті білім берудің негізгі принциптері.** Университеттің білім беру ортасы гендерлік, нәсілдік/этникалық тегіне, діни сенімдеріне, әлеуметтік-экономикалық мәртебесіне, студенттің физикалық денсаулығына және т.б. қарамастан, оқытушы тарапынан барлық білім алушыларға және білім алушылардың бір-біріне әрқашан қолдау мен тең қарым-қатынас болатын қауіпсіз орын ретінде ойластырылған. Барлық адамдар құрдастары мен курстастарының қолдауы мен достығына мұқтаж. Барлық студенттер үшін жетістікке жету, мүмкін емес нәрселерден гөрі не істей алатындығы болып табылады. Әртүрлілік өмірдің барлық жақтарын күшейтеді. Барлық білім алушылар, әсіресе мүмкіндігі шектеулі жандар телефон/электрондық пошта арқылы консультативтік көмек ала алады, мұғалімнің контактілері силлабуста көрсетілген Bkb79@mail.ru немесе ZOOM бейне байланыс арқылы https://us04web.zoom.us/j/76842750607?pwd=FgGUPhscCs7D3CzEj07WkZIlaiPChI.1 кеңестік көмек ала алады. **MOOC интеграциясы (massive openlline course). MOOC**-тың пәнге интеграциялануы жағдайында барлық білім алушылар **MOOC**-қа тіркелуі қажет. **MOOC** модульдерінің өту мерзімі пәнді оқу кестесіне сәйкес қатаң сақталуы керек. **Назар салыңыз!** Әр тапсырманың мерзімі пәннің мазмұнын іске асыру күнтізбесінде (кестесінде) көрсетілген, сондай-ақ **MOOC**-та көрсетілген. Мерзімдерді сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі.

БІЛІМ БЕРУ, БІЛІМ АЛУ ЖӘНЕ БАҒАЛАНУ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Оқу жетістіктерін есептеудің баллдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі				**Бағалау әдістері**
Баға	**Баллдардың сандық баламасы**	**% мәндегі баллдар**	**Дәстүрлі жүйедегі баға**	**Критериалды бағалау** – айқын әзірленген критерийлер негізінде оқытудың нақты қол жеткізілген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелерімен ара салмақтық процесі. Формативті және жиынтық бағалауға негізделген. **Формативті бағалау** – күнделікті оқу қызметі барысында жүргізілетін бағалау түрі. Ағымдағы көрсеткіш болып табылады. Білім алушы мен оқытушы арасындағы жедел өзара байланысты қамтамасыз етеді. Білім алушының мүмкіндіктерін айқындауға, қиындықтарды анықтауға, ең жақсы нәтижелерге қол жеткізуге көмектесуге, оқытушының білім беру процесін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді. Дәрістер, семинарлар, практикалық сабақтар (пікірталастар, викториналар, жарыссөздер, дөңгелек үстелдер, зертханалық жұмыстар және т.б.) кезінде тапсырмалардың орындалуы,
A	4,0	95-100	Өте жақсы	
A-	3,67	90-94		
B+	3,33	85-89	Жақсы	

				аудиториядағы жұмыс белсенділігі бағаланады. Алынған білім мен құзыреттілік бағаланады. **Жиынтық бағалау** – пән бағдарламасына сәйкес бөлімді зерделеу аяқталғаннан кейін жүргізілетін бағалау түрі. БӨЖ орындаған кезде семестр ішінде 3-4 рет өткізіледі. Бұл оқытудан күтілетін нәтижелерін игеруді дескрипторлармен арақатынаста бағалау. Белгілі бір кезеңдегі пәнді меңгеру деңгейін анықтауға және тіркеуге мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері бағаланады.	
B	3,0	80-84		**Формативті және жиынтық бағалау**	**% мәндегі баллдар**
B-	2,67	75-79		Дәрістердегі белсенділік	0
C+	2,33	70-74		Практикалық сабақтарда жұмыс істеуі	38
C	2,0	65-69	Қанағаттанарлық	Өзіндік жұмысы	22
C-	1,67	60-64		Жобалық және шығармашылық қызметі	0
D+	1,33	55-59	Қанағаттанарлықсыз	Қорытынды бақылау (емтихан)	40
D	1,0	50-54		ЖИЫНТЫҒЫ	100
FX	0,5	25-49	Қанағаттанарлық-сыз		
F	0	0-49			

Оқу курсының мазмұнын іске асыру күнтізбесі (кестесі). Оқытудың және білім берудің әдістері.

Аптасы	Тақырып атауы	Сағат саны	Макс. балл
	Модуль 1. Әлемдік діндердің ерекшеліктері мен құндылықтары		
1	**Дәріс** (**теориялық**)**:** Кіріспе. Қазақстан Республикасында материалдық емес мәдени мұраны қорғау және дамыту жөніндегі тұжырымдамасы мен конвенциясы	1	
	Семинар/зертханалық сабақ (түрі): Әдебиеттер мен деректерге шолу. Қазақстанның материалдық емес мәдени мұрасының Ұлттық және өңірлік тізілімдері.	2	
2	**Дәріс** (теориялық)**:** Қазақстан Республикасында материалдық емес мәдени мұраны қорғау және дамыту жөніндегі тұжырымдамасы.	1	
	Семинар/зертханалық сабақ (түрі): Жойылу қаупі төнген материалдық емес мәдени мұраны анықтау және сақтау.	2	
3	**Дәріс** (аналитикалық)**:** Музейлік затын пәнаралық байланыста, МЕММ тұрғысынан зерттеу және музейлік далалық экспедицияның маңызы	1	
	Семинар/зертханалық сабақ (түрі): Қазақстанның материалдық емес мәдени мұрасының таңдаулы үлгілері	2	
4	**Дәріс** (аналитикалық)**:** Музейлік затын пәнаралық байланыста, МЕММ тұрғысынан зерттеу және музейлік далалық экспедицияның маңызы	1	
	Семинар/зертханалық сабақ (түрі): Материалдық емес мәдени мұра саласында баспа өнімдерін шығару мәселелері.	2	14
	ДӨОЖ 1 – берілген **ДӨЖ 1** тапсырмасы бойынша өзара талқылау жүргізу және кеңес беру		
	Модуль 2. Қазақстандағы діни ахуалдың негізгі бағыттары мен үрдістері		
5	**Дәріс** (теориялық)**:** Музейлік затын пәнаралық байланыста, МЕММ тұрғысынан зерттеу және музейлік далалық экспедицияның маңызы.	1	
	Семинар/зертханалық сабақ (түрі): Бұқаралық ақпарат құралдарында материалдық емес мәдени мұраны жан-жақты жария ету: медиаэтнография	2	14
	ДӨЖ 1. Далалық этнографиялық экспедиция материалдарын өңдеу. ЮНЕСКО МЕММ тізімі, 2008-2024 статистикалық талдау.		15
6	**Дәріс** (теориялық)**:** Материалдық емес мәдени мұра саласындағы ғылыми-зерттеу және іздестіру жобаларының әдістемесі, тәжірибесі, нәтижесі	1	
	Семинар/зертханалық сабақ (түрі): Мемлекеттің стратегиялық жобаларына материалдық емес мәдени мұраны сақтау және дамытудың сынақтан өткен тетіктері мен түрлері	2	14
	ДӨОЖ 2 – берілген **ДӨЖ 2** тапсырмасы бойынша өзара талқылау жүргізу және кеңес беру		
7	**Дәріс** (теориялық)**:** Материалдық емес мәдени мұра саласындағы ғылыми-зерттеу және іздестіру жобаларының әдістемесі, тәжірибесі, нәтижесі	1	

	Семинар/зертханалық сабақ (түрі): Материалдық емес мәдени мұраны анықтауға, сақтауға және дамытуға бағытталған мемлекеттік мәдениет ұйымдарының материалдық-техникалық базасын күшейту және олардың ғылыми, әдістемелік және кадрмен қамтамасыз етілуін жетілдіру мәселесі	2	14
	ДӨЖ 2. Материалдық емес мәдениет мұраларын зерттеудің негізгі бағыттары, отандық тәжірибелер. ЮНЕСКО МЕММ сайтындағы Қазақстан МЕММ бағаны, РТ ескерткіштерін талдау.		15
	Модуль 3. Еліміздегі діни ахуал		
8	**Дәріс** (теориялық)**:** Дәстүрлі қолөнермен байланысты білімдер мен дағдылар жүйесін ғылыми-практикалық, далалық зерттеу әдістемесі, тәжірибесі	1	
	Семинар/зертханалық сабақ (түрі): Қазақстанның халық шығармашылығының өңірлік дәстүрлерін анықтау және жүйеге келтіру	2	14
	ДӨОЖ 3 – берілген **ДӨЖ 3** тапсырмасы бойынша өзара талқылау жүргізу және кеңес беру		
	Аралық бақылау 1		**100**
9	**Дәріс** (теориялық)**:** Дәстүрлі кәсіпке қатысты халықтық білімдер мен дағдылар жүйесін ғылыми-практикалық, далалық зерттеу әдістемесі, тәжірибесі	1	
	Семинар/зертханалық сабақ (түрі): Тиімді мәдениет инфрақұрылымын жасау, дәстүрлі ұлттық мәдениетпен, халық шығармашылығымен айналысатын ұйымдардың материалдық-техникалық базасын нығайту.	2	8
	ДӨЖ 3. Материалдық емес мәдениет мұраларының мемлекеттік тұжырымдамасы. ЮНЕСКО МЕММ контингенттер бойынша талдау		15
10	**Дәріс (теориялық):** Қазақ халқының дәстүрлі мәдениетінің танымдары және халықтық білімдер жүйесін зерттеу тәжірибесі.	1	
	Семинар/зертханалық сабақ (түрі): Қазақстан халқының материалдық емес мәдени мұрасын сақтау және дамыту саласында білікті м амандардың әлеуетін қалыптастырылуы	2	8
	ДӨОЖ 4 – берілген **ДӨЖ 4** тапсырмасы бойынша өзара талқылау жүргізу және кеңес беру.		
11	**Дәріс (теориялық):** Табиғат пен ғаламға қатысты білімдер мен әдет-ғұрыптар, табиғатты дәстүрлі пайдалану, игеру жолдарын зерттеу тәжірибесі (этноэкспедициялар ұйымдастыру тәжірибесі).	1	
	Семинар/зертханалық сабақ (түрі): Дәстүрлі музыканы сақтауға және насихаттауға арналған халықаралық, республикалық конкурстар мен фестивальдар ұйымдастыру.	2	8
	ДӨЖ 4. Материалдық емес мәдени мұраны қорғау саласындағы мамандардың кәсіби біліктілігі. ЮНЕСКО МЕММ Қазақстан сайт-парағын талдау		15
12	**Дәріс (теориялық):** Табиғат пен ғаламға қатысты білімдер мен әдет-ғұрыптар, табиғатты дәстүрлі пайдалану, игеру жолдарын зерттеу тәжірибесі. (халықтық білім).	1	
	Семинар/зертханалық сабақ (түрі): Қазақстанның материалдық емес мәдени мұрасына арналған веб-сайттың қызметі	2	8
	ДӨОЖ 5 – берілген **ДӨЖ 5** тапсырмасы бойынша өзара талқылау жүргізу және кеңес беру		
13	**Дәріс (теориялық):** Табиғат пен ғаламға қатысты білімдер мен әдет-ғұрыптар, табиғатты дәстүрлі пайдалану, игеру жолдарын зерттеу тәжірибесі (этномузейлер тәжірибесінен).	1	
	Семинар/зертханалық сабақ (түрі): Материалдық емес мәдени мұра бағытындағы мәдениет ұйымдары	2	8
	ДӨЖ 5. Бұқаралық ақпарат және материалдық емес мәдени мұра. ЮНЕСКО МЕММ ШҚТ, ПТ, РТ санаттары кестелерін талдау.		15
14	**Дәріс (аналитикалық):** «Дәстүрлі шаруашылық» және дәстүрлі қазақ қоғамындағы тіршілікті қамтамасыз ету жүйесін ғылыми зерттеу әдістері, тәжірибесі	1	

	Семинар/зертханалық сабақ (түрі): Материалдык емес мәдени мұраны қорғауға және дамытуға бағытталған іс-шаралар.	2	8
	ДӨОЖ 6 емтихан бағдарламасы бойынша өзара талқылау жүргізу және кеңес беру		
15	**Дәріс (аналитикалық):** ЮНЕСКО қорғауындағы мемлекетаралык мұраларды статистикалық, аналитикалық талдау	1	
	Семинар/зертханалық сабақ (түрі): ЮНЕСКО МЕММ шұғыл қорғауды қажет ететін мұраларды енгізу мәселелерін талдау	2	7
Аралық бақылау 2			**100**
Қорытынды бақылау (емтихан)			**100**

Декан ____**Байгунаков Д.С.**

Оқыту және білім беру сапасы бойынша
Академиялық комитетінің төрайымы____________**Бижанова М.Т.**

Кафедра меңгерушісі______________________________**Жұматаев Р.С.**

Дәріскер ____**Картаева Т.Е.**

ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУ РУБРИКАТОРЫ
ОҚУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ
«Материалдық емес мәдениетті ескерткіштердің сақтау және зерттеу мәселелелері» бойынша жазбаша тапсырмасы
(АБ 100%-дың-15%)

Критерий/ балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық	«Қанағаттанарлықсыз»	
	13-15 %	**10-12 %**	**6-9%**	**3-5%**	**0-2%**
Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну	"Өте жақсы" деген баға қазіргі Қазақстандағы қазіргі заманғы діндердің орны мен рөлінің ерекшелігін саралап, аудиторияда өткен сабақты толық меңгеріп, терең ғылыми тұжырым жасап, үш сұрақтың толық жауап жазу.	"Жақсы" деген баға барлық жауап толық, бірақ кейбір мәселелер қамтылмаған, қазіргі кездегі еліміздегі этноконфессионалдық үдерістердің ерекшелігі көрсетілмеген, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінде қате жіберілген. Жауапта стилистикалық қателіктердің болуы, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	"Қанағаттанарлық" деген баға билетте ұсынылған сұрақтардың толық емес жариялануын қамтитын жауап үшін қойылады, негізгі ерекшеліктерді, үстіртін дәлелдейді, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, сұрақтардың мазмұнын ашпайды.	Қойылған сұрақтарға дұрыс жауап жазбай, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Еліміздегі дін саласындағы үдерістерге қатысты сұрақтарды толық орындау, қойылған сұрақтардың мазмұнын ашу, курстың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық аша алмау, ғылыми тұжырымдарды дұрыс жеткізе алмау.	Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер беріледі. практикалық Ұсынымдар маңыздылау емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз. Дәлелдер үстіртін қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі қолданылған, сұрақтар жалпылама жазылған, зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбаған, нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктер бар.	Сұрақпен жауаптың мазмұны сәйкес келмейді. Практикалық ұсынымдар мүлдем жоқ немесе өте төмен сапада. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі	Оқу тапсырмасын толық орындап, қойылған сұраққа жан-жақты, дәлелді жауап беру, курстың практикалық мәселелерін шешу. Қарастырып отырған пәнге байланысты терминдерді қолдану, ғылыми тұжырымдар жасау.	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктердің болуы.	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылған.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.